

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี ภาคปกติจากสถาบันราชภัฏสงขลา ปีการศึกษา 2543 - 2544 มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสถานภาพการทำงาน ความคิดเห็นต่อคุณลักษณะของตนเองและต่อสถาบันราชภัฏสงขลาของบัณฑิต และเพื่อศึกษาความคิดเห็นของผู้ใช้บัณฑิตต่อคุณสมบัติของบัณฑิตจากสถาบันราชภัฏสงขลา กลุ่มตัวอย่าง คือ บัณฑิตที่สำเร็จการศึกษภาคปกติจากสถาบันราชภัฏสงขลา ที่เข้าช้อมรับพระราชทานปริญญาบัตร ณ สถาบันราชภัฏสงขลา เมื่อวันที่ 15 - 16 มีนาคม พ.ศ. 2545 และเต็มใจตอบแบบสอบถาม จำนวน 516 คน และผู้ใช้บัณฑิต ซึ่งเป็นผู้บังคับบัญชา หัวหน้าหน่วยงานหรือ นายจ้างของบัณฑิต ที่สามารถติดต่อทางจดหมายได้จำนวน 284 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถาม จำนวน 2 ชุด

สรุปผลการวิจัย

1. บัณฑิตภาคปกติจากสถาบันราชภัฏสงขลาที่ให้ข้อมูล เป็นเพศหญิงมากกว่าเพศชาย โดยเป็นหญิงถึงร้อยละ 51.7 ผู้ปกครองของบัณฑิตส่วนใหญ่มีอาชีพเกษตรกร คิดเป็นร้อยละ 52.61 ค่าขาย ร้อยละ 16.47 และรับราชการ ร้อยละ 13.61
2. บัณฑิตส่วนใหญ่เคยสมัครงานถึงร้อยละ 95.29⁵ และเคยสมัครงานมาแล้วมากกว่า 3 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 53.62 ทั้งมีความเห็นว่า ความรู้พิเศษด้านคอมพิวเตอร์และด้านภาษาต่างประเทศจะช่วยให้ได้งานทำ
3. ผลการศึกษาภาวะการมีงานทำของบัณฑิต พบว่า บัณฑิตมีงานทำแล้วร้อยละ 80.34 โดยบัณฑิตสาขาวิชาการศึกษามีงานทำแล้วมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 82.88 รองลงมาคือ บัณฑิตสาขาวิชาศิลปศาสตร์ และบัณฑิตสาขาวิชาวิทยาศาสตร์ตามลำดับ ส่วนใหญ่ทำงานในองค์กรของเอกชน คิดเป็นร้อยละ 50.00 รองลงมาคือองค์กรของรัฐบาล คิดเป็นร้อยละ 37.45 ที่ประกอบอาชีพอิสระมีเพียงร้อยละ 9.62 สำหรับลักษณะอาชีพส่วนใหญ่เป็นพนักงานเอกชน

4. บัณฑิตส่วนใหญ่มีรายได้สอดคล้องกับวุฒิ คือ มีรายได้ประจำเดือนละ 6.000 – 8,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 60.04 รองลงมามีรายได้ต่ำกว่าวุฒิ คือมีรายได้น้อยกว่า 6,000 บาท ต่อเดือน คิดเป็นร้อยละ 30.13 และมีรายได้สูงกว่าวุฒิ ร้อยละ 9.83

5. ความคิดเห็นของบัณฑิตที่มีต่อคุณลักษณะของตนเอง พบว่า คุณลักษณะเกือบทุกด้านที่บัณฑิตเห็นว่าตนเองมีอยู่ในระดับมาก ~~โดย~~^{เช่น} ลำดับแรก คือ ความซื่อสัตย์ ความรักในเพื่อนมนุษย์และสิ่งแวดล้อม ความรับผิดชอบ ความสามารถในการทำงานร่วมกับผู้อื่น และความขยันสู้งาน ส่วนที่บัณฑิตเห็นว่าตนเองมีอยู่ในระดับปานกลางมีด้านเดียว คือ ความสามารถในการใช้ภาษาต่างประเทศในการสื่อสาร สำหรับบัณฑิตสาขาวิชาศิลปศาสตร์เห็นว่าตนเองมีคุณลักษณะอยู่ในระดับปานกลาง ถึง 4 ด้าน คือ ความคิดริเริ่ม ความสามารถในการใช้คอมพิวเตอร์ ความสามารถในการคิดวิเคราะห์เชิงเหตุผล และความสามารถในการใช้ภาษาต่างประเทศในการสื่อสาร

6. ความคิดเห็นต่อสถาบันราชภัฏสงขลาของบัณฑิต บัณฑิตมีความพึงพอใจในอาจารย์สูงสุด คิดเป็นร้อยละ 75.90 รองลงมา คือ หลักสูตร อาคารสถานที่ สภาพแวดล้อม และการให้บริการห้องสมุด โดยคิดเป็นร้อยละ 61.79 61.27 และ 60.41 ตามลำดับ ทั้งเห็นควรปรับปรุงการให้บริการคอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ตมากที่สุด ร้อยละ 47.48 รองลงมา คือ กิจกรรมพัฒนานักศึกษา และหลักสูตร คิดเป็นร้อยละ 32.70 และ 28.06 บัณฑิตสาขาวิชาการศึกษามีความพึงพอใจในอาจารย์สูงสุด ร้อยละ 87.74 รองลงมา คือ บัณฑิตสาขาวิชาวิทยาศาสตร์ และบัณฑิตสาขาวิชาศิลปศาสตร์ คิดเป็นร้อยละ 70.62 และ 68.14 ตามลำดับ ส่วนการปรับปรุงหลักสูตร บัณฑิตสาขาวิชาวิทยาศาสตร์เห็นควรปรับปรุงหลักสูตรมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 34.96 รองลงมา คือ บัณฑิตสาขาวิชาศิลปศาสตร์ คิดเป็นร้อยละ 30.53 บัณฑิตสาขาวิชาการศึกษา คิดเป็นร้อยละ 20.76

7. ความคิดเห็นของผู้ใช้บัณฑิต ผู้ใช้บัณฑิตเห็นว่า บัณฑิตของสถาบันราชภัฏสงขลา มีคุณสมบัติด้านความซื่อสัตย์ต่อหน้าที่ อยู่ในระดับดีมาก ด้านความสามารถในการใช้ภาษาต่างประเทศอยู่ในระดับพอใช้ ส่วนด้านอื่น ๆ อยู่ในระดับดี โดยมี 5 ลำดับแรก คือ ความตั้งใจทำงาน ความตรงต่อเวลา ความรับผิดชอบต่อหน้าที่ ความสามารถในการทำงานที่ได้รับมอบหมายและความขยันสู้งาน ทั้งนี้ผู้ใช้บัณฑิต เห็นว่า บัณฑิตสาขาวิชาวิทยาศาสตร์มีคุณสมบัติที่อยู่ในระดับดีมาก ถึง 5 ด้าน คือ ความซื่อสัตย์ต่อหน้าที่ ความตั้งใจทำงาน ความรับผิดชอบต่อหน้าที่ ความตรงต่อเวลา และความสามารถในการทำงานที่ได้รับมอบหมาย

อภิปรายผล

การติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี ภาคปกติ จากสถาบันราชภัฏสงขลา ปีการศึกษา 2543-2544 มีประเด็นสำคัญ ดังนี้

1. จากผลการวิจัย พบว่า บัณฑิตจากสถาบันราชภัฏสงขลา ส่วนมากสมัครงานมากกว่า 3 แห่ง ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษาจากสถาบันราชภัฏของสำนักงานสภาสถาบันราชภัฏ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะบัณฑิตภาคปกติยังไม่มีประสบการณ์ในการทำงาน ประกอบกับยังไม่มียานทำงานจึงต้องสมัครงานหลาย ๆ แห่ง เพื่อสร้างความมั่นใจให้กับตนเองว่าจะได้งานทำ ทั้งบัณฑิตได้ระบุว่า ความรู้พิเศษที่ช่วยให้ได้งานทำ คือคอมพิวเตอร์และภาษาต่างประเทศ อาจเป็นเพราะหน่วยงานที่รับสมัครงานแต่ละแห่งมักระบุไว้ว่าต้องการผู้ที่มีความรู้ด้านคอมพิวเตอร์และภาษาต่างประเทศ โดยหน่วยงานต่าง ๆ ได้มีการนำคอมพิวเตอร์เข้ามาใช้งานกันมากขึ้น

2. จากผลการวิจัย พบว่า บัณฑิตจากสถาบันราชภัฏสงขลา ใ้ทำงานทำร้อยละ 80.34 โดยบัณฑิตสาขาวิชาการศึกษามีงานทำในสัดส่วนที่สูงกว่าบัณฑิตสาขาวิชาศิลปศาสตร์ และบัณฑิตสาขาวิชาวิทยาศาสตร์ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษาจากสถาบันราชภัฏ ปีการศึกษา 2542 - 2543 ของ สำนักงานสภาสถาบันราชภัฏ ทั้งนี้เพราะสภาพเศรษฐกิจและการจ้างงานของหน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชนยังคงคล้ายเดิม และการจำกัดการผลิตกำลังคนด้านการศึกษาทำให้บัณฑิตสาขาวิชาการศึกษาที่มีปริมาณไม่มากนัก ทำให้มีงานทำในสัดส่วนที่สูง

3. จากผลการวิจัย พบว่า บัณฑิตจากสถาบันราชภัฏสงขลาส่วนใหญ่ทำงานในองค์กรเอกชน รองลงมา คือ องค์กรของรัฐบาล และประกอบอาชีพอิสระ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษาจากสถาบันราชภัฏปี 2542 - 2543 ของสำนักงานสภาสถาบันราชภัฏ ส่วนรายได้จากการทำงาน พบว่า ส่วนใหญ่มีรายได้สอดคล้องกับวุฒิ คือ เดือนละ 6,000 - 8,000 บาท ซึ่งต่างกับผลการวิจัยเดิมที่ พบว่า มีรายได้สูงกว่าวุฒิมากที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะบัณฑิตมีปริมาณมากกว่างานมาก ทำให้หน่วยงานต่าง ๆ ไม่จำเป็นต้องตั้งเงินเดือนให้สูงกว่าวุฒิ

4. จากผลการวิจัย พบว่า บัณฑิตจากสถาบันราชภัฏสงขลา เห็นว่า ตนเองมีคุณลักษณะอยู่ในเกณฑ์ที่น่าพึงพอใจทุกด้าน โดยเฉพาะคุณลักษณะพื้นฐานของการอยู่ร่วมกัน

ในสังคม เช่น ความซื่อสัตย์ ความรักในเพื่อนมนุษย์และสิ่งแวดล้อม ความรับผิดชอบ ความสามารถในการทำงานร่วมกับผู้อื่น และความขยันสู้งาน ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของสำนักงานสภาพัฒนาการศึกษาระดับปริญญาในช่วง 2 - 3 ปี ย้อนหลัง ถือได้ว่าคุณลักษณะเหล่านี้เป็นลักษณะของบัณฑิตสถาบันราชภัฏ ส่วนคุณลักษณะด้านการใช้ภาษาต่างประเทศในการสื่อสารยังเป็นคุณลักษณะที่บัณฑิตเห็นว่า ควรได้รับการปรับปรุงเหมือนเดิม ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศของประเทศไทยยังไม่ดีเท่าที่ควร

5. จากผลการวิจัย พบว่า บัณฑิตจากสถาบันราชภัฏสงขลาส่วนใหญ่มุ่งมีความพึงพอใจต่อสถาบัน โดยเฉพาะพึงพอใจต่ออาจารย์ หลักสูตร อาคารสถานที่ สภาพแวดล้อมและการให้บริการห้องสมุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะสถาบันราชภัฏสงขลา มีวิธีการคัดสรรอาจารย์ และการพัฒนาอาจารย์ที่ดี ทั้งได้มีการทุ่มเททรัพยากรไปในการพัฒนาอาคารสถานที่สภาพแวดล้อมหลักสูตร รวมทั้งสำนักวิทยบริการ

6. จากผลการวิจัยพบว่า ผู้ใช้บัณฑิตเห็นว่า บัณฑิตจากสถาบันราชภัฏสงขลา มีคุณสมบัติด้านความซื่อสัตย์ต่อหน้าที่ดีมาก มีความตั้งใจทำงาน ความตรงต่อเวลา ความรับผิดชอบในหน้าที่ ความสามารถในการทำงานที่ได้รับมอบหมาย และความขยันสู้งานอยู่ในระดับดี ซึ่งสอดคล้องกับความเห็นของบัณฑิตเองและผลการวิจัยของสำนักงานสภาพัฒนาการศึกษาระดับปริญญา โดยสถาบันราชภัฏสงขลาจะต้องดำเนินการผลิตบัณฑิตให้มีคุณสมบัติที่ดีเหล่านี้ต่อไป ทั้งจะต้องปรับปรุงคุณภาพของบัณฑิตในด้านความสามารถในการใช้ภาษาต่างประเทศให้อยู่ในระดับดี

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเพื่อการปรับปรุงคุณภาพบัณฑิต

1.1 สถาบันราชภัฏสงขลาควรปรับปรุงหลักสูตร โดยพิจารณาความลึกซึ่ง ความทันสมัยของเนื้อหาวิชา เวลาเรียนภาคทฤษฎีและปฏิบัติ ระยะเวลาการฝึกประสบการณ์ กิจกรรมเสริมหลักสูตร ทั้งนี้เพื่อสร้างความมั่นใจให้กับผู้ใช้บัณฑิต และตัวบัณฑิตเองว่ามีความรู้ความสามารถจริง

1.2 สถาบันราชภัฏสงขลา ควรให้ความสำคัญกับเรื่องคุณธรรม จริยธรรม บุคลิกภาพของนักศึกษา คุณลักษณะเหล่านี้มีผลกระทบต่อการใช้งานของบัณฑิต

1.3 สถาบันราชภัฏสงขลา ควรเสริมความรู้พิเศษให้นักศึกษามีประสบการณ์หรือทักษะเพิ่มขึ้นเมื่อออกสู่สังคมจะได้สามารถปฏิบัติงานได้ตามความต้องการของผู้ใช้บัณฑิต

1.4 สถาบันราชภัฏสงขลาควรจัดกิจกรรมพัฒนานักศึกษาให้หลากหลายมากขึ้น

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัย

2.1 สถาบันราชภัฏสงขลา ควรศึกษาภาวะการทำงานทำของบัณฑิตแยกตามโปรแกรมวิชา

2.2 สถาบันราชภัฏสงขลา ควรศึกษาวิจัยความคิดเห็น และความต้องการของผู้ใช้บัณฑิต

2.3 สถาบันราชภัฏสงขลา ควรศึกษาวิจัยรูปแบบวิธีการที่เหมาะสมสำหรับการพัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาต่างประเทศให้นักศึกษา

